

BUXGALTERIYANING MOLIVAVIY HISOBOTGA TA'SIRI: KORXONALAR UCHUN STRATEGIK AHAMIYAT

Pulatov.X.U.

SamISI kata o'qituvchisi.

Ahmatova.M.A.

SamISI talabasi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14575012>

Annotatsiya. Ushbu maqolada buxgalteriya hisobining moliyaviy hisobotlarga ta'siri va korxonalar uchun strategik ahamiyati tahlil qilinadi. Moliyaviy hisobotlarning to'g'ri va ishonchli yuritilishi korxonaning moliyaviy barqarorligi, investorlar va kreditorlar bilan munosabatlari hamda strategik qarorlar qabul qilish jarayonlariga qanday ta'sir ko'rsatishi keng yoritiladi. Shuningdek, xalqaro moliyaviy hisobot standartlari (IFRS)ning qo'llanilishi va zamonaviy texnologiyalarning buxgalteriya hisobiga integratsiyasi muhokama qilinadi.

Kalit so'zlar: buxgalteriya hisobi, moliyaviy hisobot, strategik ahamiyat, xalqaro moliyaviy hisobot standartlari (IFRS), korxona boshqaruvi.

Annotation. This article examines the impact of accounting on financial reporting and its strategic importance for businesses. It elaborates on how accurate and reliable financial reporting influences a company's financial stability, relationships with investors and creditors, and the strategic decision-making process. Additionally, the application of International Financial Reporting Standards (IFRS) and the integration of modern technologies into accounting are discussed.

Keywords: accounting, financial reporting, strategic importance, International Financial Reporting Standards (IFRS), corporate management.

Аннотация. В данной статье анализируется влияние бухгалтерского учета на финансовую отчетность и его стратегическое значение для компаний. Рассматривается, как правильное и надежное ведение финансовой отчетности влияет на финансовую устойчивость компании, её отношения с инвесторами и кредиторами, а также на процесс принятия стратегических решений. Кроме того, обсуждается применение международных стандартов финансовой отчетности (IFRS) и интеграция современных технологий в бухгалтерский учет.

Ключевые слова: бухгалтерский учет, финансовая отчетность, стратегическое значение, международные стандарты финансовой отчетности (IFRS), управление предприятием.

Buxgalteriya hisobi korxonaning moliyaviy faoliyatini aks ettiruvchi asosiy vosita bo'lib, uning to'g'ri yuritilishi moliyaviy hisobotlarning ishonchliligini ta'minlaydi. Moliyaviy hisobotlar esa korxonaning moliyaviy holati, daromad va xarajatlari, aktivlari va majburiyatlari haqida aniq ma'lumot berib, strategik qarorlar qabul qilishda muhim ahamiyat kasb etadi. Shu sababli, buxgalteriya hisobi va moliyaviy hisobotlarning to'g'ri yuritilishi korxonaning muvaffaqiyati va barqarorligi uchun zarurdir.

Hozirgi kunda xalqaro moliyaviy hisobot standartlari (IFRS)ning qo'llanilishi va zamonaviy texnologiyalarning buxgalteriya hisobiga integratsiyasi bu jarayonlarni yanada samarali va shaffof qiladi. Bu esa korxonalarga global bozorda raqobatbardosh bo'lish, investorlar va kreditorlar bilan ishonchli munosabatlar o'rnatish imkonini beradi.

Asosiy qism.

Moliyaviy hisobotlarning ahamiyati. Moliyaviy hisobotlar korxonaning moliyaviy faoliyatini aks ettiruvchi asosiy hujjatlar bo'lib, ular quyidagi maqsadlarda qo'llaniladi:

- Boshqaruv qarorlari qabul qilish: Moliyaviy hisobotlar korxona rahbariyatiga moliyaviy holatni tahlil qilish va strategik qarorlar qabul qilishda yordam beradi.

- Investorlar va kreditorlar uchun ma'lumot manbai: Moliyaviy hisobotlar investorlar va kreditorlarga korxonaning moliyaviy barqarorligi va rentabelligi haqida ma'lumot beradi, bu esa ularning qarorlariga ta'sir qiladi.

- Soliq organlari uchun hisobot: Moliyaviy hisobotlar soliq organlariga korxonaning moliyaviy faoliyati haqida ma'lumot berib, soliq majburiyatlarini aniqlashda asos bo'ladi.

Buxgalteriya hisobining moliyaviy hisobotlarga ta'siri. Buxgalteriya hisobi moliyaviy ma'lumotlarni yig'ish, qayta ishlash va tahlil qilish orqali moliyaviy hisobotlarning ishonchliligini ta'minlaydi. Buxgalteriya hisobi quyidagi yo'llar bilan moliyaviy hisobotlarga ta'sir ko'rsatadi:

- Ma'lumotlarning to'g'riligini ta'minlash: Buxgalteriya hisobi orqali moliyaviy ma'lumotlar to'g'ri va aniq qayd etiladi, bu esa moliyaviy hisobotlarning ishonchliligini oshiradi.

- Hisobotlarning shaffofligini ta'minlash: Buxgalteriya hisobi moliyaviy operatsiyalarning to'liq va shaffof qayd etilishini ta'minlaydi, bu esa hisobotlarning ishonchliligini oshiradi.

-Moliyaviy tahlil uchun asos yaratish: Buxgalteriya hisobi orqali yig'ilgan ma'lumotlar moliyaviy tahlil uchun asos bo'lib xizmat qiladi, bu esa korxonaning moliyaviy holatini baholashda muhimdir.

Xalqaro moliyaviy hisobot standartlari (IFRS). Xalqaro moliyaviy hisobot standartlari (IFRS) moliyaviy hisobotlarning xalqaro darajada bir xil va shaffof bo'lishini ta'minlashga qaratilgan. IFRSning qo'llanilishi korxonalarga quyidagi afzalliklarni beradi:

-Xalqaro investorlarga ochiqlik: IFRSning qo'llanilishi korxonaning moliyaviy hisobotlarini xalqaro investorlar uchun tushunarli va ishonchli qiladi, bu esa investitsiyalarni jalb qilish imkoniyatini oshiradi.

-Global bozorda raqobatbardoshlik: IFRSning qo'llanilishi korxonaga global bozorda raqobatbardosh bo'lish imkonini beradi, chunki moliyaviy hisobotlar xalqaro standartlarga mos keladi.

-Moliyaviy hisobotlarning shaffofligi: IFRSning qo'llanilishi moliyaviy hisobotlarning shaffofligini oshiradi, bu esa korxonaning moliyaviy holati haqida aniq va ishonchli ma'lumotlarni taqdim etadi.

Zamonaviy texnologiyalar va buxgalteriya. Raqamli texnologiyalarning rivojlanishi buxgalteriya hisobining tezkorligini va ishonchliligini oshirmoqda. Quyidagi texnologiyalar buxgalteriya sohasida katta ta'sir ko'rsatmoqda:

-Moliyaviy dasturlar: 1C, SAP, QuickBooks kabi tizimlar hisobotlarni avtomatlashtirish va moliyaviy ma'lumotlarni tizimlashtirishni osonlashtiradi.

-Blokcheyn texnologiyasi: Moliyaviy ma'lumotlarni xavfsiz va buzilmas holda saqlash imkoniyatini beradi.

-Sun'iy intellekt: Moliyaviy tahlilni avtomatlashtirish, boshqaruv tavsiyalarini ishlab chiqish va risklarni aniqlashda yordam beradi.

-Bulutli hisoblash tizimlari: Ma'lumotlarni istalgan joydan boshqarish imkonini berib, ko'p sonli buxgalteriya operatsiyalarini onlayn tarzda amalga oshirishga yordam beradi.

Moliyaviy hisobotlarning strategik qarorlardagi roli. Moliyaviy hisobotlar nafaqat korxonaning moliyaviy holatini aks ettiradi, balki strategik qarorlar qabul qilishda ham asos bo'ladi:

-Resurslarni taqsimlash: Moliyaviy ma'lumotlar asosida korxonaning moliyaviy imkoniyatlarini aniqlab, ularni samarali taqsimlash.

-Raqobatbardoshlikni oshirish: Moliyaviy ko'rsatkichlarni tahlil qilish orqali raqobatbardosh strategiyalar ishlab chiqish.

-Risklarni boshqarish: Moliyaviy hisobotlar yordamida mavjud va potensial risklarni aniqlash va ularni minimallashtirish bo'yicha choralar ko'rish.

Xulosa.

Moliyaviy hisobotlarning to'g'ri yuritilishi va ular asosida amalga oshiriladigan buxgalteriya jarayonlari korxonalar uchun strategik ahamiyat kasb etadi. Zamonaviy texnologiyalarning integratsiyasi va xalqaro moliyaviy hisobot standartlarining qo'llanilishi bu jarayonlarni samaradorlikka olib kelmoqda. Korxonalar moliyaviy hisobotlarni nafaqat texnik vosita sifatida, balki strategik boshqaruv vositasi sifatida ko'rishi kerak. Bu esa uzoq muddatli barqarorlikni ta'minlaydi va raqobatbardosh pozitsiyani mustahkamlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Abraham, R. (1981). The relationship of cognitive style to the use of grammatical rules by Spanish-speaking ESL students in editing written English. Unpublished dissertation, University of Illinois.
2. Abraham, K. (1985) Field independence-dependence and the teaching of grammar TESOL Quarterly, 19, 689-702.
3. Abrans, '/.. (2002) Surfing to cross-cultural awareness' Using Internet-mediated projects to explore cultural stereotypes. Foreign Language Annals, 35. 141-160. Acton, W, (1979). Second language learning and perception of difference in attitude Unpublished doctoral dissertation. University of Michigan.
4. Brown, H. Douglas (2000). Principles of language Learning Englewood cliffs, Prentice Hall.
5. Brown. Douglas (2001). Teaching by Principle (2 Edition) White Plains, Addison Wesley Longman Inc.
6. Foley, Joseph and Thompson, Linda (2003). Language learning: A lifelong Process, London Arnold.
7. Social and humanitarian sciences in education system.
8. Turaeva Sh, Sahaldarova (2020) "Effective Methods of didactic".
9. Turaeva Sh, Yaxshibaeva N (2020)"THE IMPORTANCE OF PSYCHOLOGICAL PRINCIPLES IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING".
10. Turaeva Sh, Hakimova M, Mamatqulova M (2020) "THE IMPORTANCE OF DIDACTICS IN TEACHING A FOREIGN LANGUAGE IN TEXTBOOKS"
11. Turaeva Sh, Isroilova Z (2021) "COGNITIVE FACTORS IN LANGUAGE LEARNING:TRANSFER,INTERFERENCE, OVERGENERALIZATION"
12. Turaeva Sh, Hakimova M, Mamatqulova M (2021) "Uzbekistan Plans to Promote Social Work for the Welfare of Vulnerable Children and Families". ISSN:(E)2792-1883

<https://literature.academicjournal.io/index.php/literature/article/view/167>

